

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Перший проректор
_____ Н.М. Іщенко
„30” _____ 2018 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

З ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА»

статус дисципліни нормативна

за спеціальністю: 073 Менеджмент

АВТОР ПРОГРАМИ:
д.е.н., проф. Кузьмнко О.Б.

кафедра економіки підприємства

„27” червня 2018 р.

Миколаїв 2018

Лист погодження робочої програми

Робочу програму схвалено:

на засіданні кафедри економічної теорії та міжнародної економіки
Протокол № _____ від „____” _____ 2017 р.

Завідувач кафедри _____ Т. М. Фертікова

на засіданні випускової кафедри фінансів і кредиту
Протокол № 3 від „25” 10 2017 р.

В. о. завідувача кафедри _____ К. П. Черненко

на засіданні випускової кафедри економіки підприємства
Протокол № 3 від „11” 10 2017 р.

Завідувач кафедри _____ О. Б. Кузьменко

на засіданні випускової кафедри обліку і аудиту
Протокол № 4 від „7” 11 2017 р.

Завідувач кафедри _____ Ю. В. Великий

на засіданні випускової кафедри менеджменту
Протокол № _____ від „____” _____ 2017 р.

В. о. завідувача кафедри _____ О. Ю. Стоян

на засіданні методичної ради факультету економічних наук
Протокол № _____ від „____” _____ 2017 р.

Голова _____ Ю. Ю. Верланов

Робочу програму погоджено за формами навчання:

Денна форма навчання:

В. о. декана факультету економічних наук _____ О. Б. Філімонова

„____” _____ 2017 р.

Заочна форма навчання:

Директор ННПО _____

_____ Г. Л. Норд

„____” _____ 2017 р.

Начальник навчально-методичного відділу _____

_____ І. Ю. Потаї

„____” _____ 2017 р.

Знання, отримані під час вивчення даного курсу стануть в нагоді для студентів, що планують працювати на підприємствах різних галузей та форм власності, економістами, бухгалтерами, менеджерами.

2. Витяг з навчального плану спеціальностей

Форма навчання	Курс	Семестр	Всього годин	В тому числі						Форма підсумкового контролю	
				аудиторних				самостійна робота студента		іспит	залік
				лекцій	семінарських	практичних	лабораторних	семестрова робота по дисципліні	курсова робота (проект)*		
Денна Спец. 076	2	3	210	45	45	-	-	120	+	+	-
Денна Спец. 071, 072, 073	2	3	90	15	30	-	-	45	-	+	-

3. Зміст навчальної дисципліни – тематичні плани дисципліни

Змістовий модуль 1. Підприємство у сучасній системі господарювання Тема 1. Основи підприємництва.

Сутність, значення здійснення підприємництва. Типологія, середовище та активізація підприємництва. Договірні взаємовідносини в бізнесі. Характеристика партнерських взаємозв'язків.

Тема 2. Види підприємств, їх організаційно – правові форми.

Класифікація підприємств та характеристика їх видів. Організаційно – правові форми підприємств. Порівняльна характеристика організаційно – правових форм підприємницької діяльності.

Тема 3. Структура та управління підприємством

Сутність і функції процесу управління. Методи управління діяльністю підприємств. Організаційні структури управління підприємствами. Вищі органи державного управління підприємствами та організаціями.

Тема 4. Зовнішнє середовище господарювання підприємства.

Система факторів зовнішнього середовища. Властивості зовнішнього середовища. Взаємодія підприємства із зовнішнім середовищем.

Тема 5. Техніко – технологічна база та виробнича потужність підприємства

Показники рівня техніко-технологічної бази підприємства. Зміст плану технічного розвитку підприємства. Вплив НТП на технічний розвиток підприємства. Виробнича потужність підприємства.

Тема 6. Організація операційної діяльності.

Операційна діяльність та принципи її організації. Характеристика різних типів виробництва. Способи поєднання операцій технологічного циклу. Методи організації виробництва.

Тема 7. Матеріально – технічне забезпечення і виробнича логістика

Матеріально-технічне забезпечення виробництва. Виробнича логістика як підсистема логістики підприємства. Моделі організації управління матеріальними потоками в логістичних системах.

Тема 8. Прогнозування та планування діяльності підприємства

Система планів підприємства. Етапи та методи планування. Поняття, зміст і структура бізнес-плану. Економічне прогнозування діяльності підприємства.

Тема 9. Обґрунтування виробничої програми підприємства

Обґрунтування рішення про збільшення виробничої потужності. Обґрунтування рішення про прийняття додаткового замовлення за ціною нижче критичного рівня. Обґрунтування рішення «виробляти чи придбати». Обґрунтування виробничої програми з урахуванням обмежень на ресурси.

Змістовий модуль 2. Ресурсне забезпечення виробничої діяльності та її кінцевий результат

Тема 10. Основний капітал.

Поняття, класифікація і оцінка основних фондів (ОФ). Знос основних фондів. Амортизація необоротних активів підприємства. Показники використання основних фондів.

Тема 11. Оборотний капітал

Поняття оборотних фондів та оборотних коштів. Показники використання оборотних коштів. Нормування оборотних коштів.

Тема 12. Інтелектуальний капітал

Економічний зміст поняття “інтелектуальний капітал”. Класифікація видів інтелектуального капіталу. Типи інтелектуального капіталу. Сутність нематеріальних активів. Нематеріальні ресурси та їх класифікація. Захист прав використання нематеріальних активів.

Тема 13. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці

Поняття, класифікація та структура персоналу. Визначення чисельності окремих категорій працівників. Продуктивність праці, як економічна категорія. Методи вимірювання та показники рівня продуктивності праці. Розрахунки можливого зростання продуктивності праці, фактори впливу. Поняття і види заробітної плати. Функції і шляхи росту заробітної плати. Тарифна система як основа організації оплати праці. Форми і системи оплати праці. Планування фонду оплати праці на підприємствах. Система участі в прибутках.

Тема 14. Ринок і продукція

Ринок, його економічна суть. Функції ринку. Види ринку. Інфраструктура ринку. Загальна характеристика продукції. Виробництво продукції. Конкурентоспроможність продукції.

Тема 15. Товарна та цінова політика підприємства.

Поняття та складові товарної політики. Розробка товарної політики. Принципи і типи цінової політики. Особливості формування цінової політики фірми. Порівняльна характеристика цінової політики виробничого та торговельного підприємств.

Тема 16. Системи забезпечення конкурентоспроможності продукції

Сутність конкурентоспроможності підприємства, фактори забезпечення та методичні підходи до оцінки. Формування системи забезпечення конкурентоспроможності підприємства. Організаційно-економічна і фінансово-інвестиційна складові системи забезпечення конкурентоспроможності підприємства.

Тема 17. Витрати підприємства

Визначення витрат та їх класифікація. Визначення точки беззбитковості. Собівартість та напрямки планування витрат. Класифікація цін, методи ціноутворення.

Тема 18. Фінансово – економічні результати суб'єктів господарювання.

Економічна сутність доходу підприємства. Сутність прибутку підприємства, його види. Рентабельність підприємства.

Змістовий модуль 3. Економічний механізм функціонування підприємства та фактори економічного зростання

Тема 19. Теорії та моделі підприємства.

Класичні економіко-соціальні джерела теорії організації. Теорії і концепції менеджменту. Сучасні організаційні теорії та концепції. Механістична (бюрократична) модель. Органічна (природна) модель. Патерналістська модель. Конвенціональна модель. Конфліктно-ігрова модель. Політична модель.

Тема 20. Трансформація і реструктуризація підприємств

Поняття «трансформації» і «реструктуризації» підприємств. Основні форми та види реструктуризації. Цілі і засоби реструктуризації підприємств.

Тема 21. Оптимізація бізнес – процесів підприємства

Поняття бізнес - процесу. Сутність оптимізації бізнес-процесів підприємства. Базові показники, цілі й критерії оптимізації бізнес-процесів. Оптимізація бізнесу за допомогою бізнес-моделі підприємства. Реінжиніринг та оптимізація бізнес – процесів підприємства.

Тема 22. Економічна безпека підприємства

Поняття та цілі економічної безпеки підприємства. Структурні елементи та схеми організації економічної безпеки підприємства: фінансова складова, інтелектуальна та кадрова складова, техніко – технологічна складова, політико – правова складова, інформаційна складова, екологічна складова, силова складова. Аналітична оцінка рівня економічної безпеки підприємства.

Тема 23. Сучасні моделі розвитку підприємства

Сутність терміну «розвиток організації». Життєвий цикл підприємства. Еволюційна модель розвитку організації. Організаційне навчання. Організація, що навчається.

Тема 24. Інвестиції

Визначення поняття “інвестиції”. Класифікація інвестицій. Інвестиційний ринок. Інвестиційний клімат держави. Світовий досвід державного стимулювання інвестиційної діяльності.

Тема 25. Інноваційна діяльність

Інновації та їх класифікація. Стадії інноваційного процесу. Оцінка економічної ефективності інновацій.

Тема 26. Оцінювання ефективності інноваційно-інвестиційної діяльності

Розрахунок терміну окупності інвестицій. Розрахунок індексу рентабельності інвестицій. Визначення чистого зведеного ефекту. Визначення внутрішньої норми доходності. Розрахунок середньозваженого терміну життєвого циклу інвестиційного проекту або дюрації.

Тема 27. Інтегральна ефективність діяльності підприємства та його конкурентоспроможність

Економічна сутність і загальна характеристика видів ефективності підприємства. Система показників та вимірювання ефективності виробництва. Класифікація чинників зростання ефективності виробництва.

**Тематичний план, денна форма 2 курс (спеціальність 076
«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»)**

№ з/п	Назви розділів та тем	Всього годин	За формами занять, годин				Самостійна робота студента	Номер модулю	Форми контролю
			Аудиторні						
			лекційні	Семинарські	Практичні	Лабораторні			
<i>Розділ I. Підприємство у сучасній системі господарювання</i>									
1.1	Основи підприємництва	9	2	2			5	I	екзамен
1.2	Види підприємств, їх організація – правові форми	9	2	2			5	I	екзамен
1.3	Структура та управління підприємством	9	2	2			5	I	екзамен
1.4	Зовнішнє середовище господарювання підприємства	9	2	2			5	I	екзамен
1.5	Техніко – технологічна база та виробнича потужність підприємства	9	2	2			5	I	екзамен
1.6	Організація операційної діяльності	9	2	2			5	I	екзамен
1.7	Матеріально – технічне забезпечення і виробнича логістика	9	2	2			5	I	екзамен
1.8	Прогнозування та планування діяльності підприємства	9	2	2			5	I	екзамен
1.9	Обґрунтування виробничої програми підприємства	9	2	2			5	I	екзамен
<i>Розділ II. Ресурсне забезпечення виробничої діяльності та її кінцевий результат</i>									
2.1.	Основний капітал	9	2	2			5	II	екзамен
2.2.	Оборотний капітал	9	2	2			5	II	екзамен
2.3.	Інтелектуальний капітал	9	2	2			5	II	екзамен
2.4.	Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці	8	2	2			4	II	екзамен
2.5.	Ринок і продукція	8	2	2			4	II	екзамен
2.6.	Товарна та цінова політика підприємства	8	2	2			4	II	екзамен
2.7.	Системи забезпечення конкурентоспроможності продукції	8	2	2			4	II	екзамен
2.8.	Витрати підприємства	8	2	2			4	II	екзамен
2.9.	Фінансово-економічні результати суб'єктів господарювання	8	2	2			4	II	екзамен
<i>Розділ III. Економічний механізм функціонування підприємства та фактори економічного зростання</i>									
3.1.	Теорії та моделі підприємства	6	1	1			4	III	екзамен
3.2.	Трансформація і реструктуризація підприємств	6	1	1			4	III	екзамен
3.3.	Оптимізація бізнес – процесів підприємства	6	1	1			4	III	екзамен
3.4.	Економічна безпека підприємства	6	1	1			4	III	екзамен
3.5.	Сучасні моделі розвитку підприємства	6	1	1			4	III	екзамен
3.6.	Інвестиції	6	1	1			4	III	екзамен
3.7.	Інноваційна діяльність	6	1	1			4	III	екзамен
3.8.	Оцінювання ефективності інноваційно – інвестиційної діяльності	6	1	1			4	III	екзамен
3.9.	Інтегральна ефективність діяльності підприємства та його конкурентоспроможність	6	1	1			4	III	екзамен
РАЗОМ (годин)		210	45	45			120		

Тематичний план, денна форма 2 курс (спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 071 «Облік і оподаткування», 073 «Менеджмент»)

№ з/п	Назви розділів та тем	Всього годин	За формами занять, годин				Самостійна робота студента	Номер модулю	Форми контролю
			Аудиторні						
			лекційні	Семінарські	Практичні	Лабораторні			
<i>Розділ I. Підприємство у сучасній системі господарювання</i>									
1.1	Основи підприємництва	3,5	0,5	1			2	I	екзамен
1.2	Види підприємств, їх організація – правові форми	3,5	0,5	1			2	I	екзамен
1.3	Структура та управління підприємством	3,5	0,5	1			2	I	екзамен
1.4	Зовнішнє середовище господарювання підприємства	3,5	0,5	1			2	I	екзамен
1.5	Техніко – технологічна база та виробнича потужність підприємства	3,5	0,5	1			2	I	екзамен
1.6	Організація операційної діяльності	3,5	0,5	1			2	I	екзамен
1.7	Матеріально – технічне забезпечення і виробнича логістика	3,5	0,5	1			2	I	екзамен
1.8	Прогнозування та планування діяльності підприємства	3,5	0,5	1			2	I	екзамен
1.9	Обґрунтування виробничої програми підприємства	3,5	0,5	1			2	I	екзамен
<i>Розділ II. Ресурсне забезпечення виробничої діяльності та її кінцевий результат</i>									
2.1.	Основний капітал	5	1	2			2	II	екзамен
2.2.	Оборотний капітал	5	1	2			2	II	екзамен
2.3.	Інтелектуальний капітал	3,5	0,5	1			2	II	екзамен
2.4.	Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці	5	1	2			2	II	екзамен
2.5.	Ринок і продукція	3,5	0,5	1			2	II	екзамен
2.6.	Товарна та цінова політика підприємства	3,5	0,5	1			2	II	екзамен
2.7.	Системи забезпечення конкурентоспроможності продукції	3,5	0,5	1			2	II	екзамен
2.8.	Витрати підприємства	3,5	0,5	1			2	II	екзамен
2.9.	Фінансово-економічні результати суб'єктів господарювання	3,5	0,5	1			2	II	екзамен
<i>Розділ III. Економічний механізм функціонування підприємства та фактори економічного зростання</i>									
3.1.	Теорії та моделі підприємства	2,5	0,5	1			1	III	екзамен
3.2.	Трансформація і реструктуризація підприємств	2,5	0,5	1			1	III	екзамен
3.3.	Оптимізація бізнес – процесів підприємства	2,5	0,5	1			1	III	екзамен
3.4.	Економічна безпека підприємства	2,5	0,5	1			1	III	екзамен
3.5.	Сучасні моделі розвитку підприємства	2,5	0,5	1			1	III	екзамен
3.6.	Інвестиції	2,5	0,5	1			1	III	екзамен
3.7.	Інноваційна діяльність	2,5	0,5	1			1	III	екзамен
3.8.	Оцінювання ефективності інноваційно – інвестиційної діяльності	2,5	0,5	1			1	III	екзамен
3.9.	Інтегральна ефективність діяльності підприємства та його конкурентоспроможність	2,5	0,5	1			1	III	екзамен
РАЗОМ (годин)		90	15	30			45		

4. Аудиторна робота:

4.1. Денна форма навчання:

4.1.1. лекційні заняття

Змістовий модуль 1. Підприємство у сучасній системі господарювання

Тема 1. Основи підприємництва.

- 1.1. Сутність, значення здійснення підприємництва.
- 1.2. Типологія, середовище та активізація підприємництва.
- 1.3. Договірні взаємовідносини в бізнесі.
- 1.4. Характеристика партнерських взаємозв'язків.

Тема 2. Види підприємств, їх організаційно – правові форми.

- 2.1. Класифікація підприємств та характеристика їх видів.
- 2.2. Організаційно – правові форми підприємств.
- 2.3. Порівняльна характеристика організаційно – правових форм підприємницької діяльності.

Тема 3. Структура та управління підприємством

- 3.1. Сутність і функції процесу управління.
- 3.2. Методи управління діяльністю підприємств.
- 3.3. Організаційні структури управління підприємствами.
- 3.4. Вищі органи державного управління підприємствами та організаціями.

Тема 4. Зовнішнє середовище господарювання підприємства.

- 4.1. Система факторів зовнішнього середовища.
- 4.2. Властивості зовнішнього середовища.
- 4.3. Взаємодія підприємства із зовнішнім середовищем.

Тема 5. Техніко – технологічна база та виробнича потужність підприємства

- 5.1. Показники рівня техніко-технологічної бази підприємства.
- 5.2. Зміст плану технічного розвитку підприємства.
- 5.3. Вплив НТП на технічний розвиток підприємства.
- 5.4. Виробнича потужність підприємства.

Тема 6. Організація операційної діяльності.

- 6.1. Операційна діяльність та принципи її організації.
- 6.2. Характеристика різних типів виробництва.
- 6.3. Способи поєднання операцій технологічного циклу.
- 6.4. Методи організації виробництва.

Тема 7. Матеріально – технічне забезпечення і виробнича логістика

- 7.1. Матеріально-технічне забезпечення виробництва.
- 7.2. Виробнича логістика як підсистема логістики підприємства.
- 7.3. Моделі організації управління матеріальними потоками в логістичних системах.

Тема 8. Прогнозування та планування діяльності підприємства

- 8.1. Система планів підприємства.
- 8.2. Етапи та методи планування.
- 8.3. Поняття, зміст і структура бізнес-плану.
- 8.4. Економічне прогнозування діяльності підприємства.

Тема 9. Обґрунтування виробничої програми підприємства

- 9.1. Обґрунтування рішення про збільшення виробничої потужності.
- 9.2. Обґрунтування рішення про прийняття додаткового замовлення за ціною нижче критичного рівня.
- 9.3. Обґрунтування рішення «виробляти чи придбати».
- 9.4. Обґрунтування виробничої програми з урахуванням обмежень на ресурси.

Змістовий модуль 2. Ресурсне забезпечення виробничої діяльності та її кінцевий результат

Тема 10. Основний капітал.

- 10.1. Поняття, класифікація і оцінка основних фондів (ОФ).
- 10.2. Знос основних фондів.
- 10.3. Амортизація необоротних активів підприємства.
- 10.4. Показники використання основних фондів.

Тема 11. Оборотний капітал

- 11.1. Поняття оборотних фондів та оборотних коштів.
- 11.2. Показники використання оборотних коштів.
- 11.3. Нормування оборотних коштів.

Тема 12. Інтелектуальний капітал

- 12.1. Економічний зміст поняття “інтелектуальний капітал”.
- 12.2. Класифікація видів інтелектуального капіталу. Типи інтелектуального капіталу.
- 12.3. Сутність нематеріальних активів. Нематеріальні ресурси та їх класифікація.
- 12.4. Захист прав використання нематеріальних активів.

Тема 13. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці

- 13.1. Поняття, класифікація та структура персоналу. Визначення чисельності окремих категорій працівників.
- 13.2. Продуктивність праці, як економічна категорія. Методи вимірювання та показники рівня продуктивності праці. Розрахунки можливого зростання продуктивності праці, фактори впливу.
- 13.3. Поняття і види заробітної плати. Функції і шляхи росту заробітної плати.
- 13.4. Тарифна система як основа організації оплати праці. Форми і системи оплати праці.

13.5. Планування фонду оплати праці на підприємствах. Система участі в прибутках.

Тема 14. Ринок і продукція

14.1. Ринок, його економічна суть. Функції ринку. Види ринку. Інфраструктура ринку.

14.2. Загальна характеристика продукції.

14.3. Виробництво продукції.

14.4. Конкурентоспроможність продукції.

Тема 15. Товарна та цінова політика підприємства.

15.1. Поняття та складові товарної політики. Розробка товарної політики.

15.2. Принципи і типи цінової політики. Особливості формування цінової політики фірми.

15.3. Порівняльна характеристика цінової політики виробничого та торговельного підприємств.

Тема 16. Системи забезпечення конкурентоспроможності продукції

16.1. Сутність конкурентоспроможності підприємства, фактори забезпечення та методичні підходи до оцінки.

16.2. Формування системи забезпечення конкурентоспроможності підприємства.

16.3. Організаційно-економічна і фінансово-інвестиційна складові системи забезпечення конкурентоспроможності підприємства.

Тема 17. Витрати підприємства

17.1. Визначення витрат та їх класифікація.

17.2. Визначення точки беззбитковості.

17.3. Собівартість та напрямки планування витрат.

17.4. Класифікація цін, методи ціноутворення.

Тема 18. Фінансово – економічні результати суб'єктів господарювання.

18.1. Економічна сутність доходу підприємства.

18.2. Сутність прибутку підприємства, його види.

18.3. Рентабельність підприємства.

Змістовий модуль 3. Економічний механізм функціонування підприємства та фактори економічного зростання

Тема 19. Теорії та моделі підприємства.

19.1. Класичні економіко-соціальні джерела теорії організації.

19.2. Теорії і концепції менеджменту.

19.3. Сучасні організаційні теорії та концепції.

19.4. Механістична (бюрократична) модель. Органічна (природна) модель. Патерналістська модель. Конвенціональна модель. Конфліктно-ігрова модель. Політична модель.

Тема 20. Трансформація і реструктуризація підприємств

20.1. Поняття «трансформації» і «реструктуризації» підприємств.

20.2. Основні форми та види реструктуризації.

20.3. Цілі і засоби реструктуризації підприємств.

Тема 21. Оптимізація бізнес-процесів підприємства

21.1. Поняття бізнес-процесу. Сутність оптимізації бізнес-процесів підприємства.

21.2. Базові показники, цілі й критерії оптимізації бізнес-процесів. Оптимізація бізнесу за допомогою бізнес-моделі підприємства.

21.3. Реінжиніринг та оптимізація бізнес-процесів підприємства.

Тема 22. Економічна безпека підприємства

22.1. Поняття та цілі економічної безпеки підприємства.

22.2. Структурні елементи та схеми організації економічної безпеки підприємства: фінансова складова, інтелектуальна та кадрова складова, техніко-технологічна складова, політико-правова складова, інформаційна складова, екологічна складова, силова складова.

22.3. Аналітична оцінка рівня економічної безпеки підприємства.

Тема 23. Сучасні моделі розвитку підприємства

23.1. Сутність терміну «розвиток організації».

23.2. Життєвий цикл підприємства.

23.3. Еволюційна модель розвитку організації.

23.4. Організаційне навчання. Організація, що навчається.

Тема 24. Інвестиції

24.1. Визначення поняття «інвестиції». Класифікація інвестицій.

24.2. Інвестиційний ринок. Інвестиційний клімат держави.

24.3. Світовий досвід державного стимулювання інвестиційної діяльності.

Тема 25. Інноваційна діяльність

25.1. Інновації та їх класифікація.

25.2. Стадії інноваційного процесу.

25.3. Оцінка економічної ефективності інновацій.

Тема 26. Оцінювання ефективності інноваційно-інвестиційної діяльності

26.1. Розрахунок терміну окупності інвестицій. Розрахунок індексу рентабельності інвестицій.

26.2. Визначення чистого зведеного ефекту. Визначення внутрішньої норми доходності.

26.3. Розрахунок середньозваженого терміну життєвого циклу інвестиційного проекту або дюрації.

Тема 27. Інтегральна ефективність діяльності підприємства та його конкурентоспроможність

27.1. Економічна сутність і загальна характеристика видів ефективності підприємства.

27.2. Система показників та вимірювання ефективності виробництва.

27.3. Класифікація чинників зростання ефективності виробництва.

4.1.2. семінарські заняття

Змістовий модуль 1. Підприємство у сучасній системі господарювання

Тема 1. Основи підприємництва.

1.5. Сутність, значення здійснення підприємництва.

1.6. Типологія, середовище та активізація підприємництва.

1.7. Договірні взаємовідносини в бізнесі.

1.8. Характеристика партнерських взаємозв'язків.

Питання для контролю:

1. Надайте визначення підприємництву.

2. Визначте сутність, значення та організаційно-правові форми здійснення підприємництва.

3. Назвіть основні функції та цілі підприємницької діяльності.

4. Надайте порівняльну характеристику організаційно-правових форм підприємницької діяльності.

5. Що таке договір? Яка його структура?

6. Охарактеризуйте договірні взаємовідносини в бізнесі.

7. Дайте визначення двом видам договорів, які переважно застосовуються у ринковій системі господарювання.

8. Що, на Вашу думку, необхідно для активізації підприємництва?

9. Що являє собою класифікація підприємницьких договорів за сферами діяльності?

10. Які типи партнерських зв'язків переважають у сучасному бізнесі?

Тема 2. Види підприємств, їх організаційно – правові форми.

2.1. Класифікація підприємств та характеристика їх видів.

2.2. Організаційно – правові форми підприємств.

2.3. Порівняльна характеристика організаційно – правових форм підприємницької діяльності.

Питання для контролю:

1. Надайте характеристику підприємства як первинної ланки виробничої сфери.

2. Назвіть основні функції та цілі підприємства.

3. Якими законодавчими актами регулюється господарська діяльність підприємств?
4. Визначте найважливіші напрями діяльності підприємства в сучасних умовах.
5. За якими ознаками класифікують підприємства?
6. Як поділяють основні цехи за формою спеціалізації?
7. Що є ознакою предметної структури спеціалізації цехів?
8. Як розрізняють підприємства в залежності від наявності основних та допоміжних процесів?
9. Під впливом яких факторів здійснюється формування виробничої структури?

Тема 3. Структура та управління підприємством

- 3.1. Сутність і функції процесу управління.
- 3.2. Методи управління діяльністю підприємств.
- 3.3. Організаційні структури управління підприємствами.
- 3.4. Вищі органи державного управління підприємствами та організаціями.

Питання для контролю:

1. Сформулюйте та поясніть функції управління підприємством.
2. Наведіть переваги та недоліки розглянутих оргструктур управління підприємствами.
3. Наведіть приклади вищих органів управління підприємствами.
4. Наведіть приклади зв'язків, що використовуються в орг-структурах управління підприємствами.
5. Яка оргструктура характерна для організації, в якій працюєте Ви, Ваші рідні чи друзі?

Тема 4. Зовнішнє середовище господарювання підприємства.

- 4.1. Система факторів зовнішнього середовища.
- 4.2. Властивості зовнішнього середовища.
- 4.3. Взаємодія підприємства із зовнішнім середовищем.

Питання для контролю:

1. Сформулюйте основні докази на користь ретельного обліку факторів зовнішнього середовища в управлінні організацією.
2. Наведіть приклади впливу розглянутих факторів зовнішнього середовища на різні підсистеми та аспекти діяльності організації.
3. Оцініть зовнішнє середовище Вашого вузу, організації, де працюєте Ви або Ваші батьки чи друзі з точки зору складності, рухомості і невизначеності.
4. Чому організації вступають у міжорганізаційні відносини? Проілюструйте кожний привід.
5. Наведіть приклади реальних організацій, що використовують обороняльний, аналітичний і проактивний стилі взаємодії із зовнішнім середовищем.

6. Який стиль взаємодії із зовнішнім середовищем характерний для організації, в якій працюєте Ви, Ваші рідні чи друзі?

Тема 5. Техніко – технологічна база та виробнича потужність підприємства

- 5.1. Показники рівня техніко-технологічної бази підприємства.
- 5.2. Зміст плану технічного розвитку підприємства.
- 5.3. Вплив НТП на технічний розвиток підприємства.
- 5.4. Виробнича потужність підприємства.

Питання для контролю:

1. Розкрийте значення техніко-технологічна бази підприємства у виробничій сфері.
2. У чому визначається зміст програм технічного розвитку підприємства?
3. У чому полягає типовий зміст програми технічного розвитку?
4. Що є головним недоліком чинного нині в Україні порядку розробки програми технічного розвитку підприємства?
5. Визначте вплив НТП на технічний розвиток підприємства.
6. Зазначте, що охоплює технічний розвиток, як об'єкт організаційно-економічного управління?
7. У чому полягає зміст плану технічного розвитку підприємства?
8. За допомогою яких показників визначається рівень механізації та автоматизації виробництва?
9. Які показники характеризують галузеві особливості підприємства?
10. Охарактеризуйте технологічну складову ТТБ.

Тема 6. Організація операційної діяльності.

- 6.1. Операційна діяльність та принципи її організації.
- 6.2. Характеристика різних типів виробництва.
- 6.3. Способи поєднання операцій технологічного циклу.
- 6.4. Методи організації виробництва.

Питання для контролю:

1. Назвіть та охарактеризуйте основні елементи виробничого процесу.
2. Поділ процесів за призначенням.
3. Назвіть основні принципи виробничого процесу.
4. Розкрийте суть принципу безперервності.
5. Характеристика виробництва за ознаками типу.
6. Розкрийте суть поняття «серія».
7. Технологічний процес, формула обчислювання.
8. Назвіть ознаки непотокового виробництва.
9. Чим відрізняється партійно-технологічний метод від одинично-технологічного?
10. Назвіть ознаки потокового виробництва.

Тема 7. Матеріально – технічне забезпечення і виробнича логістика

- 7.1. Матеріально-технічне забезпечення виробництва.
- 7.2. Виробнича логістика як підсистема логістики підприємства.
- 7.3. Моделі організації управління матеріальними потоками в логістичних системах.

Питання для контролю:

1. Що належить до матеріально-технічного забезпечення підприємства?
2. Які завдання виконує матеріально-технічне забезпечення?
3. Що являє собою виробнича логістика?
4. Поясніть функціональні завдання виробничої логістики.
5. Які переваги і недоліки двох основних моделей організації управління матеріальними потоками в логістичних системах?

Тема 8. Прогнозування та планування діяльності підприємства

- 8.1. Система планів підприємства.
- 8.2. Етапи та методи планування.
- 8.3. Поняття, зміст і структура бізнес-плану.
- 8.4. Економічне прогнозування діяльності підприємства.

Питання для контролю:

1. Охарактеризуйте систему планів підприємств.
2. Визначте принципи фінансового планування.
3. Зробіть класифікацію методів планування.
4. Які фактори впливають на вибір методу планування?
5. Визначте поняття, зміст і структуру бізнес-плану.

Тема 9. Обґрунтування виробничої програми підприємства

- 9.1. Обґрунтування рішення про збільшення виробничої потужності.
- 9.2. Обґрунтування рішення про прийняття додаткового замовлення за ціною нижче критичного рівня.
- 9.3. Обґрунтування рішення «виробляти чи придбати».
- 9.4. Обґрунтування виробничої програми з урахуванням обмежень на ресурси.

Питання для контролю:

1. Які показники розраховують при обґрунтуванні рішення щодо збільшення виробничої потужності?
2. У чому сутність ефекту кривої досвіду?
3. Коли може статися необхідність прийняття додаткового замовлення за ціною нижче собівартості продукції? Наведіть приклади.
4. Які обмеження зустрічаються у бізнесі при обґрунтуванні виробничої програми?
5. Назвіть фактори, які доцільно враховувати для прийняття рішення «виробляти чи придбати».

Змістовий модуль 2. Ресурсне забезпечення виробничої діяльності та її кінцевий результат

Тема 10. Основний капітал.

- 10.1. Поняття, класифікація і оцінка основних фондів (ОФ).

10.2. Знос основних фондів.

10.3. Амортизація необоротних активів підприємства.

10.4. Показники використання основних фондів.

Питання для контролю:

1. Що таке основні не виробничі фонди?
2. Що передбачає прямолінійний метод?
3. Охарактеризуйте метод прискореного зменшення балансового залишку.
4. Як підраховуються амортизаційні відрахування за методом зменшення балансового залишку?
5. Які Ви знаєте показники використання основних фондів?
6. Охарактеризуйте способи оцінки основних фондів.
7. Яким буває знос основних фондів?
8. Що означає амортизація необоротних активів підприємства?
9. Назвіть показники використання основних фондів.

Тема 11. Оборотний капітал

11.1. Поняття оборотних фондів та оборотних коштів.

11.2. Показники використання оборотних коштів.

11.3. Нормування оборотних коштів.

Питання для контролю:

1. Що таке оборотні фонди?
2. У якій сфері циркулюють оборотні фонди?
3. Що належить до оборотних фондів?
4. Як оборотні кошти поділяються за елементами?
5. Назвіть три стадії руху оборотних коштів. Охарактеризуйте кожну з них.
6. Які існують показники використання оборотних коштів?
7. Що таке нормування оборотних коштів? Назвіть методи нормування?
8. Скільки стадій оборотні кошти проходять у своєму русі?
9. Що показує оборотність оборотних коштів?
10. Що передбачає метод прямого розрахунку

Тема 12. Інтелектуальний капітал

12.1. Економічний зміст поняття «інтелектуальний капітал».

12.2. Класифікація видів інтелектуального капіталу. Типи інтелектуального капіталу.

12.3. Сутність нематеріальних активів. Нематеріальні ресурси та їх класифікація.

12.4. Захист прав використання нематеріальних активів.

Питання для контролю:

1. У чому полягає сутність поняття «інтелектуальний капітал»?
2. Що таке «нематеріальні ресурси підприємства»? Яке їх значення для сучасної системи господарювання та підвищення ефективності виробництва?
3. Дайте змістовну характеристику об'єктів промислової власності. Які особливості використання окремих об'єктів промислової власності?

4. Охарактеризуйте різновиди об'єктів інтелектуальної власності.
5. Дайте характеристику нематеріальних активів підприємства.
6. Які документи забезпечують право на використання нематеріальних ресурсів?
7. Які види ліцензій ви знаєте?
8. Перелічіть ознаки, за якими можна класифікувати ліцензії.
9. Як може проводитися плата за користування об'єктом ліцензійної угоди?
10. Дайте визначення поняття «роялті».
11. Дайте визначення поняття «паушальна виплата».

Тема 13. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці

13.1. Поняття, класифікація та структура персоналу. Визначення чисельності окремих категорій працівників.

13.2. Продуктивність праці, як економічна категорія. Методи вимірювання та показники рівня продуктивності праці. Розрахунки можливого зростання продуктивності праці, фактори впливу.

13.3. Поняття і види заробітної плати. Функції і шляхи росту заробітної плати.

13.4. Тарифна система як основа організації оплати праці. Форми і системи оплати праці.

13.5. Планування фонду оплати праці на підприємствах. Система участі в прибутках.

Питання для контролю:

1. Дайте визначення поняттям: трудові ресурси, персонал підприємства, промислово-виробничий персонал.
2. Згідно з характером функцій, що виконуються, персонал підприємства поділяється здебільшого на чотири категорії. Назвіть їх. Дайте їм повне визначення.
3. Персонал підприємства класифікують за двома ознаками. Назвіть їх. Дайте їм повне визначення.
4. Які фактори та загальні тенденції, що впливатимуть у найближчі роки на формування різних видів структур персоналу та трудових ресурсів в Україні ви можете назвати? Поясніть вашу думку.
5. Розкрийте зміст функцій заробітної плати.
6. Які компенсації та інші заохочувальні виплати входять до заробітної плати?
7. Дайте визначення додаткової заробітної плати та елементів, що входять до її складу.
8. Дайте визначення поняття «фонд оплати праці».
9. Розкрийте особливості нарахування премій.
10. Розкрийте сутність відрядної форми оплати праці та особливості її використання.
11. Визначте сферу та умови застосування погодинної форми оплати праці.

12. Розкрийте сутність контрактної системи оплати праці.

Тема 14. Ринок і продукція

14.1. Ринок, його економічна суть. Функції ринку. Види ринку. Інфраструктура ринку.

14.2. Загальна характеристика продукції.

14.3. Виробництво продукції.

14.4. Конкурентоспроможність продукції.

Питання для контролю:

1. Чи можна назвати «ринок» багатоаспектним поняттям? Чому?
2. Як проявляється дія алокаційної, інтеграційної та посередницької функцій ринку?
3. Які види ринку найбільш та найменш розвинені в Україні?
4. Надайте обґрунтоване визначення поняття «продукція».

Тема 15. Товарна та цінова політика підприємства.

15.1. Поняття та складові товарної політики. Розробка товарної політики.

15.2. Принципи і типи цінової політики. Особливості формування цінової політики фірми.

15.3. Порівняльна характеристика цінової політики виробничого та торговельного підприємств.

Питання для контролю:

1. Обґрунтуйте, чому при високій прибутковості свого бізнесу, підприємство, як правило, буде мати звужений асортимент дохідних товарів?
2. Яку можливість підприємству надає відновлення і насичення товарного асортименту новими товарами?
3. Яка роль товарної номенклатури у формуванні товарної політики підприємства?
4. Охарактеризуйте типи цінової політики.
5. Назвіть особливості формування цінової політики торговельного підприємства.

Тема 16. Системи забезпечення конкурентоспроможності продукції

16.1. Сутність конкурентоспроможності підприємства, фактори забезпечення та методичні підходи до оцінки.

16.2. Формування системи забезпечення конкурентоспроможності підприємства.

16.3. Організаційно-економічна і фінансово-інвестиційна складові системи забезпечення конкурентоспроможності підприємства.

Питання для контролю:

1. Що є необхідним для забезпечення конкурентоспроможності товару?
2. Назвіть визначальні принципи оцінювання конкурентоспроможності продукції?
3. Що називаємо конкурентоспроможністю торгової марки ?
4. Які складові слід вважати складовими маркетингової орієнтації?

5. Назвіть підсистеми, на яких базується побудова системи конкурентоспроможності підприємств м'ясної промисловості.

6. Конкурентоспроможність яких саме об'єктів забезпечує кожна підсистема?

7. Що називаємо системою забезпечення конкурентоспроможності підприємств?

8. Яку теорію включає методологічний рівень системи забезпечення конкурентоспроможності?

9. Що треба створити, згідно із Законом України «Про інститути спільного інвестування», для спільної діяльності підприємств галузевого кластеру?

10. Які зміни на підприємствах м'ясної промисловості відбулися за останні 16 років?

Тема 17. Витрати підприємства

17.1. Визначення витрат та їх класифікація.

17.2. Визначення точки беззбитковості.

17.3. Собівартість та напрямки планування витрат.

17.4. Класифікація цін, методи ціноутворення.

Питання для контролю:

1. Визначте економічну сутність поточних витрат підприємства, їх склад.

2. Розкрийте економічну сутність собівартості продукції як економічної категорії та показника, який характеризує ефективність роботи підприємства.

3. Визначте, які витрати входять до собівартості продукції.

4. Зробіть порівняння визначення поняття «собівартість» як економічної категорії та з точки зору бухгалтерського обліку.

5. За якими ознаками класифікують витрати, що входять до собівартості продукції?

6. У чому полягає різниця між економічними та бухгалтерськими витратами?

7. Розкрийте особливості та відмінні риси постійних та змінних витрат.

8. Наведіть алгоритм визначення критичного обсягу виробництва продукції.

9. Охарактеризуйте метод визначення собівартості продукції.

10. Як здійснюється калькуляція собівартості продукції?

Тема 18. Фінансово – економічні результати суб'єктів господарювання.

18.1. Економічна сутність доходу підприємства.

18.2. Сутність прибутку підприємства, його види.

18.3. Рентабельність підприємства.

Питання для контролю:

1. Розкрийте економічну сутність доходу підприємства. Наведіть два трактування його змісту.

2. Охарактеризуйте джерела утворення доходу підприємства.

3. Визначте сутність прибутку підприємства та його види.
4. Наведіть загальноприйняту практику використання прибутку підприємства.
5. Чи аналогічні поняття «ефективність», «прибутковість», «доходність»?
6. Охарактеризуйте фактори, що впливають на формування величини прибутку підприємства.
7. Визначте основні шляхи підвищення прибутковості підприємства.
8. Розкрийте економічний зміст рентабельності підприємства.
9. Наведіть види рентабельності підприємства та розкрийте їх економічний зміст.
10. Чи можна за єдиним критерієм оцінити результативність діяльності підприємства?

Змістовий модуль 3. Економічний механізм функціонування підприємства та фактори економічного зростання

Тема 19. Теорії та моделі підприємства.

- 19.1. Класичні економіко-соціальні джерела теорії організації.
- 19.2. Теорії і концепції менеджменту.
- 19.3. Сучасні організаційні теорії та концепції.
- 19.4. Механістична (бюрократична) модель. Органічна (природна) модель. Патерналістська модель. Конвенціональна модель. Конфліктно-ігрова модель. Політична модель.

Питання для контролю:

1. Ваш опонент стверджує, що менеджеру-практику не треба забивати голову теорією організації. Спробуйте довести навпаки.
2. Чим організація відрізняється від таких соціальних угруповань як сім'я, етнос, натовп?
3. Назвіть основні «точки дотику» теорії організації та соціології, психології, загального менеджменту.
4. Поясніть, яким чином різні дисципліни розглядають загальні управлінські категорії і поняття (за таблицею 1)?
5. Які ідеї Адама Сміта, Карла Маркса, Еміля Дюркгейма можна назвати засновницькими для формування організаційної науки?
6. Чому Макса Вебера часто називають батьком сучасної теорії організації?
7. Який внесок зробив О. Богданов у формування та розвиток організаційної теорії?
8. Визначте основні лінії зв'язку між управлінськими концепціями Ф. Тейлора, А. Файоля і Ч. Барнарда та організаційною теорією.
9. У чому сутність «перевороту», який здійснила «школа людських відносин» в організаційно-управлінській науці і практиці?
10. Надайте характеристику та наведіть приклади ефективної та неефективної реалізації властивостей системи (відносно до якої- небудь організації).

11. Чи існують організації – закриті системи? Обґрунтуйте відповідь.

Тема 20. Трансформація і реструктуризація підприємств

20.1. Поняття «трансформації» і «реструктуризації» підприємств.

20.2. Основні форми та види реструктуризації.

20.3. Цілі і засоби реструктуризації підприємств.

Питання для контролю:

1. Дайте визначення поняття «реструктуризація»
2. Назвіть форми реструктуризації та їх заходи.
3. Перелічіть види реорганізації підприємств.
4. Чим відрізняється злиття від приєднання?

Тема 21. Оптимізація бізнес-процесів підприємства

21.1. Поняття бізнес-процесу. Сутність оптимізації бізнес-процесів підприємства.

21.2. Базові показники, цілі й критерії оптимізації бізнес-процесів. Оптимізація бізнесу за допомогою бізнес-моделі підприємства.

21.3. Реінжиніринг та оптимізація бізнес-процесів підприємства.

Питання для контролю:

1. Що є основною метою бізнес-процесу підприємства?
2. Охарактеризуйте основні методи оптимізації бізнес-процесів підприємства?
3. Як співвідносяться такі показники якості функціонування бізнес-процесу підприємства як точність та повнота?
4. У чому полягає відмінність між реінжинірингом та оптимізацією бізнес-процесів підприємства?
5. У чому полягають переваги оптимізації бізнес-процесів підприємства?
6. Який вид реінжинірингу передбачає вирішення суттєвих проблем підприємства?
7. Назвати характерні риси реінжинірингу?
8. Що таке бізнес-модель підприємства?
9. У чому полягає значення бізнес-моделі підприємства?
10. Наведіть приклади змішаних показників якості функціонування бізнес-процесів підприємства?

Тема 22. Економічна безпека підприємства

22.1. Поняття та цілі економічної безпеки підприємства.

22.2. Структурні елементи та схеми організації економічної безпеки підприємства: фінансова складова, інтелектуальна та кадрова складова, техніко-технологічна складова, політико-правова складова, інформаційна складова, екологічна складова, силова складова.

22.3. Аналітична оцінка рівня економічної безпеки підприємства.

Питання для контролю:

1. Дайте визначення поняттю «економічна безпека підприємства».

2. Вкажіть джерела негативних впливів та назвіть їх види залежно від суб'єктної обумовленості.
3. Перелічіть головні цілі ЕБП.
4. Перелічіть функціональні складові та коротко охарактеризуйте кожну.
5. Охарактеризуйте фінансову складову ЕБП.
6. Охарактеризуйте техніко-технологічну складову ЕБП.
7. Охарактеризуйте інтелектуальну та кадрову складову ЕБП.
8. Назвіть основні причини виникнення внутрішніх негативних впливів на політико-правову складову ЕБП.
9. Який алгоритм процесу забезпечення інформаційної складової ЕБП?
10. Як здійснюється аналітична оцінка рівня ЕБП.

Тема 23. Сучасні моделі розвитку підприємства

- 23.1. Сутність терміну «розвиток організації».
- 23.2. Життєвий цикл підприємства.
- 23.3. Еволюційна модель розвитку організації.
- 23.4. Організаційне навчання. Організація, що навчається.

Питання для контролю:

1. У чому суть моделі життєвого циклу організації А. Адізеса і моделі еволюційного розвитку організації Л. Грейнера?
2. Спробуйте визначити, на якій стадії розвитку (по Адізесу і Грейнеру) знаходиться Ваш вуз, організація, в якій працюєте Ви, Ваші батьки або друзі.
3. Поясніть суть процесу організаційного навчання з погляду описаних підходів.
4. Наведіть приклади реалізації одиночної і подвійної петель навчання, аутопойезиса.
5. Що таке організація, що «навчається»?
6. Визначте, до якого типу організацій, що навчаються, відноситься Ваш вуз, організація, в якій працюєте Ви, Ваші батьки або друзі.

Тема 24. Інвестиції

- 24.1. Визначення поняття «інвестиції». Класифікація інвестицій.
- 24.2. Інвестиційний ринок. Інвестиційний клімат держави.
- 24.3. Світовий досвід державного стимулювання інвестиційної діяльності.

Питання для контролю:

1. У чому різниця між поняттями «інвестиції» та «інвестиційна діяльність»?
2. За якими ознаками класифікують інвестиції?
3. Назвіть складові інвестиційного ринку.
4. Що таке «інвестиційний клімат держави»?
5. Як можна оцінити «інвестиційний клімат держави»?
6. Які існують форми державного стимулювання інвестиційної діяльності?

7. Розкрийте інструменти податкового стимулювання інвестиційної діяльності.
8. Що є ланкою процесу накопичення капіталу?
9. Що включає ринок фінансових ресурсів?
10. Які регіони України найбільш інвестиційне привабливі?

Тема 25. Інноваційна діяльність

- 25.1. Інновації та їх класифікація.
- 25.2. Стадії інноваційного процесу.
- 25.3. Оцінка економічної ефективності інновацій.

Питання для контролю:

1. Надайте характеристику інноваціям та їх класифікації.
2. Назвіть основні стадії інноваційного процесу.
3. Що таке оцінка економічної ефективності інновацій?
4. Визначте що таке інноваційний процес.
5. Що являє собою інноваційна діяльність підприємства? Які її основні характеристики?
6. Які ви знаєте техніко-економічні показники?
7. До якої класифікації відносяться інновації, викликані потребами ринку відносять до такої класифікації.
8. Що таке технологічні інновації?
9. Які існують форми інноваційного процесу?
10. Які існують інновації за сферами діяльності?

Тема 26. Оцінювання ефективності інноваційно-інвестиційної діяльності

- 26.1. Розрахунок терміну окупності інвестицій. Розрахунок індексу рентабельності інвестицій.
- 26.2. Визначення чистого зведеного ефекту. Визначення внутрішньої норми доходності.
- 26.3. Розрахунок середньозваженого терміну життєвого циклу інвестиційного проекту або дюрації.

Питання для контролю:

1. Визначте, що лежить в основі інвестиційно-інноваційної діяльності.
2. Як держава контролює інвестиційно-інноваційну діяльність?
3. Методика оцінки інвестиційно-інноваційних проектів.
4. Які розрізняють інструменти державного регулювання?
5. Визначте критерії рентабельності підприємства.
6. Охарактеризуйте параметр науко місткості підприємства.
7. Охарактеризуйте параметр конкурентоспроможності.
8. Охарактеризуйте параметр оновлення продукції.
9. Охарактеризуйте параметр експортної здатності.
10. У чому полягає методика вибору критеріїв ефективності фінансування інвестиційно-інноваційних проектів?

11. Проаналізуйте економічну доцільність залучених зовнішніх джерел для фінансування інвестиційно-інноваційного проекту.

12. Які розрізняють показники ефективності інвестиційно-інноваційного проекту?

Тема 27. Інтегральна ефективність діяльності підприємства та його конкурентоспроможність

27.1. Економічна сутність і загальна характеристика видів ефективності підприємства.

27.2. Система показників та вимірювання ефективності виробництва.

27.3. Класифікація чинників зростання ефективності виробництва.

Питання для контролю:

1. Чим характеризується ефективність роботи виробничих підприємств?
2. Що відноситься до внутрішніх факторів ефективності?
3. Що відноситься до зовнішніх факторів ефективності?
4. Що відображає показник ефективності діяльності?
5. Яка послідовність проведення інтегральної оцінки ефективності діяльності підприємства?
6. Наведіть приклад стратегічного розвитку для окремого підприємства (на власний вибір).
7. Що відноситься до основних чинників конкурентоспроможності?
8. Що є основою підвищення конкурентоспроможності підприємства?
9. З якою метою проводиться оцінка конкурентоспроможності підприємства?
10. Наведіть основні фактори забезпечення конкурентоспроможності.
11. Наведіть можливі наслідки для різних галузей промисловості за умов вступу України у СОТ.

5. Самостійна робота

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

з дисципліни ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

кількість годин СРС згідно з навчальним планом 120 (45) ГОДИН

Види самостійної роботи	Трудо- місткість (годин)	Планові терміни виконання	Форми контролю	Максимальна кількість балів
<i>1.</i>	<i>2.</i>	<i>3.</i>	<i>4.</i>	<i>5.</i>
I. О б о в ' я з к о в і				
<i>Види робіт на практичних заняттях</i>				
1. Підготовка та відповідь на практичному занятті на теоретичні запитання	18 (5)	Протягом триместру	Опитування	6
2. Розв'язання задач біля дошки	18 (5)	Протягом триместру	Опитування	6
3. Підготовка та виконання письмової самостійної роботи	20 (11)	Протягом триместру	Аудиторна письмова робота	18
<i>За виконання модульних (контрольних) завдань</i>				
4. Підготовка та виконання індивідуальних завдань	40 (14)	Протягом триместру	Позааудиторна письмова робота	24
Разом балів за обов'язкові види СРС				54
II. В и б і р к о в і				
<i>За виконання творчих завдань для самостійного опрацювання</i>				
6. Творчо-пошукова робота	8 (4)	Протягом триместру	Письмова робота	6
Разом балів за вибіркові види СРС				6
Іспит	16 (6)			40
Всього балів за СРС				100

Перелік питань для самостійного опрацювання.

1. Характеристика господарської діяльності в ринковій економіці.
2. Проблеми та переваги підприємств малого і середнього бізнесу.
3. Правове забезпечення підприємницької діяльності в Україні.
4. Відносини власності, ризик і мотивація підприємництва.
5. Холдинги, фінансові групи та спільні підприємства.
6. Типи організаційних структур управління.
7. Напрями вдосконалення управління підприємством.
8. Вибір оргструктур управління для новостворених підприємств різних форм власності.
9. Відтворення основних фондів у сучасних умовах господарювання.
10. Права використання нематеріальних активів та їх захист в Україні.
11. Плата за користування об'єктом ліцензійної угоди.
12. Інтелектуальна власність та інтелектуальний капітал.
13. Цілі та методи атестації персоналу.
14. Плинність кадрів на підприємстві.
15. Мотивація персоналу на підприємстві.
16. Вимоги до організації системи зарплатні.

17. Врахування ризиків при оцінці інвестицій.
18. Інвестиційні та інноваційні проекти.
19. Визначення ефекту від конструктивно–технологічних змін.
20. Визначення економічної доцільності раціоналізації виробництва.
21. Основні шляхи підвищення прибутковості підприємства.
22. Поняття і тривалість виробничого циклу.
23. Вплив НТП на технічний розвиток підприємства
24. Діагностика стану технічного розвитку підприємства.
25. Підвищення якості та конкурентоспроможності продукції.
26. Стандартизація та сертифікація продукції та виробництва.
27. Необхідні заходи і ресурси для досягнення належної економічної безпеки підприємства.
28. Реструктуризація як дієвий захід для виживання та виходу з економічної кризи.
29. Складові організаційного ресурсу інноваційного розвитку підприємства.
30. Венчурні структури управління.

6. Темі індивідуальної самостійної роботи

1. Оцінка сучасного стану економіки та основні напрями ринкових перетворень в Україні.
2. Класифікація підприємств.
3. Малий бізнес і його значення для становлення ринкових відносин в Україні.
4. Організаційно-правові форми підприємств, особливості їх створення.
5. Зовнішнє середовище господарювання підприємств.
6. Внутрішнє середовище господарювання підприємств.
7. Формування виробничого процесу і його структура.
8. Основні форми й напрями удосконалення матеріально-технічного забезпечення в Україні.
9. Форми організації промислового виробництва та їх особливості в умовах переходу до ринкових відносин.
10. Виробнича інфраструктура підприємства, її значення та напрями вдосконалення.
11. Соціальна інфраструктура підприємства, її значення та напрями вдосконалення.
12. Управління підприємством.
13. Бюрократичні і адаптивні організаційні структури управління підприємством.
14. Формування виробничої програми підприємства в умовах ринкової економіки.
15. Конкурентоспроможність продукції, основні методи її оцінки та напрями підвищення.

16. Проблема зайнятості й основні напрями її вирішення в Україні.
17. Соціальний захист населення в Україні.
18. Механізм державного регулювання оплати праці в Україні.
19. Регулювання оплати праці найманих працівників на основі тарифних угод.
20. Організація оплати праці на підприємствах.
21. Стан і основні напрями удосконалення оплати праці в Україні.
22. Зарубіжний досвід організації оплати праці.
23. Стан основних засобів на підприємствах України й основні напрями підвищення ефективності їх використання.
24. Сучасна амортизаційна політика в Україні.
25. Нематеріальні активи підприємства, їх склад, види, функції.
26. Напрями підвищення ефективності використання обігових коштів в Україні.
27. Інвестиційна діяльність на підприємстві.
28. Напрями науково-технічного прогресу. Основні напрями й проблеми розвитку науки та техніки в Україні.
29. Методи оцінки ефективності реальних інвестицій.
30. Виробнича потужність, методика її визначення, шляхи підвищення ефективності використання.
31. Якість продукції, основні напрями її підвищення.
32. Класифікація витрат підприємства, основні напрями їх зменшення в умовах ринкової економіки.
33. Політика ціноутворення на підприємстві.
34. Прибуток – найважливіший показник діяльності підприємства. Формування й напрями використання прибутку в умовах ринкової економіки.
35. Оцінка економічної ефективності діяльності підприємства.
36. Напрями підвищення ефективності діяльності на підприємстві.
37. Антикризова система управління підприємством.
38. Економічна безпека підприємства.
39. Масштаби й тенденції банкрутства підприємств в Україні.
40. Реструктуризація й санація підприємств: вітчизняний і зарубіжний досвід.

7. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль з дисципліни «Економіка підприємства» проводиться відповідно до навчального плану у вигляді іспиту в 3 семестрі, в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу. Форма проведення іспиту – письмова.

Перелік питань до іспиту:

1. Сутність підприємницької діяльності.
2. Принципи підприємницької діяльності.

3. Форми підприємницької діяльності.
4. Ознаки підприємництва як особливого виду діяльності.
5. Суб'єкти та об'єкти підприємницької діяльності.
6. Види підприємництва.
7. Види діяльності підприємства.
8. Взаємозв'язок підприємства з економічними агентами.
9. Основні цілі діяльності підприємства.
10. Основні принципи господарювання в Україні.
11. Основні завдання діяльності підприємства.
12. Основні ознаки, що дозволяють зарахувати господарюючий суб'єкт до юридичної особи.
13. Види підприємств відповідно до законодавства України.
14. Унітарні та корпоративні підприємства.
15. Великі і малі підприємства, їх недоліки та переваги.
16. Класифікація підприємств за сферою діяльності, залежно від кількості виробленої продукції, за рівнем спеціалізації, за характером власності, за монопольним становищем на ринку, за стадією життєвого циклу.
17. Господарські товариства.
18. Об'єднання підприємств, їх характеристика.
19. Виробнича структура підприємства, її види.
20. Групи цехів на підприємстві.
21. Цехова, безцехова (дільнична), укрупнено-об'єктивна структура підприємства.
22. Види виробничої структури підприємства залежно від форми спеціалізації основних цехів.
23. Система управління підприємством.
24. Принципи організації управління виробництвом.
25. Функції управління.
26. Характеристика організаційної структури підприємства.
27. Бюрократичні та адаптивні організаційні структури підприємства.
28. Сутність зовнішньої середовище господарювання.
29. Можливості та переваги, які забезпечує аналіз зовнішнього середовища.
30. Середовище найближчого оточення.
31. Напрями дослідження конкурентів.
32. Віддалене (загальне) середовище фірми.
33. Складання переліку зовнішніх загроз і можливостей.
34. Характеристика техніко-технологічної бази виробництва.
35. Визначення виробничої потужності.
36. Фактори, від яких залежить виробнича потужність.
37. Вхідна, вихідна і середньорічна виробнича потужність.
38. Календарний, режимний (номінальний), ефективний фонд часу роботи одиниці обладнання.
39. Підхід до розрахунку виробничої потужності залежно від

оснащення їх обладнанням однакового або різного призначення.

40. Показники рівня використання виробничої потужності.

41. Показники використання обладнання.

42. Виробничі процеси та їх структура.

43. Принципи організації виробництва.

44. Індивідуальний, серійний, масовий типи виробництва та методи їх організації.

45. Потоківі, непотоковий методи організації виробництва.

46. Тривалість виробничого циклу, методика його розрахунку при послідовному, паралельному, паралельно-послідовному русі предметів праці.

47. Напрями скорочення тривалості виробничого циклу.

48. Поняття якості продукції.

49. Класифікація показників якості продукції.

50. Сертифікація продукції.

51. Форми сертифікації продукції.

52. Зарубіжний досвід управління якістю продукції.

53. Роль планування в управлінні підприємством.

54. Роль прогнозування як інструментарію і стадії передпланових досліджень.

55. Принципи внутрішньофірмового планування.

56. Методи планування.

57. Неформалізовані методи планування.

58. Система планування на підприємстві.

59. Директивне, індикативне планування.

60. Стратегічне, тактичне, оперативно-календарне планування.

61. Класифікація планів за ступенем охоплення, за сферами планування, за обліком зміни даних, за черговістю у часі.

62. Мета розробки та структура бізнес-плану.

63. Вимоги до складання бізнес-плану.

64. Сутність основних фондів та їх характерні ознаки.

65. Характеристика об'єкта основних фондів.

66. Класифікація основних фондів.

67. Розподіл основних фондів на активну і пасивну частини.

68. Методи оцінки основних фондів.

69. Визначення первісної вартості об'єкта основних засобів залежно від способу їх отримання.

70. Переоцінена вартість, методика переоцінки основних фондів.

71. Знос основних фондів.

72. Фізичний знос.

73. Моральний знос, дві форми морального зносу.

74. Основні параметри, що впливають на норму амортизації основних фондів.

75. Розрахунок амортизаційних відрахувань згідно з бухгалтерським обліком. Методи амортизації.

76. Прискорені методи амортизації, їх переваги та сфера застосування.
77. Показники, що характеризують фізичний стан основних виробничих фондів.
78. Показники руху основних фондів.
79. Показники ефективності використання основних виробничих фондів.
80. Показники озброєності праці основними фондами.
81. Види ремонтів основних фондів.
82. Модернізація обладнання та оцінка її доцільності.
83. Напрями поліпшення використання основних фондів.
84. Сутність оборотних коштів.
85. Обігові фонди, їх склад.
86. Фонди обігу, їх склад.
87. Класифікація обігових коштів за різними класифікаційними ознаками.
88. Система показників використання матеріальних ресурсів.
89. Система показників матеріаломісткості продукції.
90. Нормування виробничих запасів, види виробничих запасів, їх призначення.
91. Нормування обігових коштів у незавершеному виробництві; фактори, що впливають на норматив обігових коштів.
92. Визначення нормативу обігових коштів з готової продукції.
93. Визначення нормативу обігових коштів за витратами майбутніх періодів.
94. Значення зниження величини обігових коштів для підвищення ефективності господарської діяльності підприємства.
95. Показники оборотності обігових коштів.
96. Шляхи прискорення оборотності обігових коштів на різних стадіях їх кругообігу.
97. Сутність нематеріальних активів.
98. Склад і особливості нематеріальних активів.
99. Оцінка нематеріальних активів.
100. Переоцінка нематеріальних активів.
101. Амортизація нематеріальних активів.
102. Патент, патентний захист.
103. Ліцензія, її види.
104. Функції ліцензійних (патентних) відділів.
105. Ліцензійні угоди, їх види.
106. Види ліцензійних платежів.
107. Фактори формування ставки роялті.
108. Сутність ноу-хау.
109. Причини розширення торгівлі ноу-хау на сучасному етапі.
110. Товарний знак, його види.
111. Товарний знак як об'єкт правової охорони.

112. Функції товарного знака.
113. Людські ресурси в сукупності економічних ресурсів.
114. Поняття підприємницької здібності.
115. Елементи ринку праці.
116. Специфіка людських ресурсів.
117. Класифікація кадрів в промисловості, категорії персоналу.
118. Характеристики робочої сили.
119. Вимоги, що пред'являються до працівників.
120. Підготовка кадрів.
121. Показники руху кадрів.
122. Показники стабільності кадрів підприємства.
123. Баланс робочого часу.
124. Планування чисельності персоналу.
125. Методи вимірювання продуктивності праці, їхні переваги й недоліки.
126. Види трудомісткості.
127. Фактори зростання продуктивності праці.
128. Система показників виробництва і реалізації продукції, методика визначення показників.
129. Характеристика послуги, продукту.
130. Характеристика напівфабрикату, незавершеного виробництва, готової продукції.
131. Чиста, товарна, валова, реалізована продукція.
132. Склад робіт промислового характеру.
133. Валовий оборот, внутрішньозаводський оборот.
134. Планування виробничої програми.
135. Методика оцінки конкурентоспроможності продукції.
136. Державне замовлення.
137. Поняття витрат.
138. Склад витрат операційної діяльності підприємства.
139. Склад витрат звичайної діяльності підприємства.
140. Надзвичайні витрати.
141. Склад виробничої собівартості і собівартості реалізованої продукції.
142. Класифікація витрат за різними класифікаційними ознаками.
143. Поведінка постійних і змінних витрат при зміні обсягу виробництва у розрахунку на одиницю продукції і весь обсяг.
144. Визначення економічного елементу витрат.
145. Призначення групування витрат за економічними елементами.
146. Склад економічних елементів.
147. Нормативи відрахувань на соціальні цілі для роботодавців згідно з законодавством України.
148. Призначення групування витрат за статтями калькуляції.
149. Рекомендований перелік статей калькуляції.
150. Методи оцінки зворотних відходів та їх відображення у

калькуляції.

151. Склад витрат на утримання та експлуатацію устаткування.

152. Склад загальновиробничих витрат.

153. Порядок розподілу фактичних загальновиробничих витрат на розподілені і нерозподілені.

154. Склад статті калькуляції "Втрати від браку", класифікація браку.

155. Склад статті калькуляції "Інші виробничі витрати".

156. Попутна продукція, методи її оцінки.

157. Витрати операційної діяльності, що не включаються до собівартості реалізованої продукції.

158. Склад адміністративних витрат.

159. Склад витрат на збут.

160. Склад інших операційних витрат.

161. Методи віднесення непрямих витрат на окремі види продукції.

162. Методи розподілу витрат у комплексних виробництвах, умови їх застосування.

163. Розрахунок точки беззбитковості.

164. Сутність і функції цін.

165. Порядок визначення цін.

166. Класифікація цін.

167. Види цін за умовами постачання і продажу.

168. Види знижок з ціни, мета їх застосування.

169. Основні стратегії ціноутворення.

170. Показники, що характеризують фінансові результати діяльності підприємства.

171. Сутність прибутку.

172. Функції прибутку.

173. Система показників прибутку згідно з законодавством України.

174. Джерела формування показників прибутку.

175. Напрями розподілу прибутку на підприємстві.

176. Зовнішні і внутрішні фактори зростання прибутку.

177. Економічна сутність і методологічний підхід до вимірювання ефективності виробництва.

178. Система показників, що характеризує економічну ефективність діяльності підприємства.

179. Система показників рентабельності на підприємстві.

180. Сучасні моделі розвитку підприємств, їх сутнісна характеристика.

181. Економічна сутність і мета процесу реструктуризації

підприємства.

182. Основні форми реструктуризації: оперативна та стратегічна.

183. Види реструктуризації: організаційно-правова, технічна, економічна, фінансова, управлінська.

184. Ступінь реструктуризації: часткова та комплексна.

185. Порядок здійснення реструктуризації.

186. Основні варіанти проведення реструктуризації підприємств.

187. Реалізація та оцінка ефективності проектів реструктуризації.
188. Поняття економічної безпеки підприємства, її головна мета та функції.
189. Структурні елементи економічної безпеки.
190. Загальна методологія оцінки рівня економічної безпеки підприємства.
191. Санація суб'єктів господарювання.
192. Розробка програми та проекту санації.
193. Банкрутство підприємства як економічне явище.
194. Причини та ознаки банкрутства.
195. Етапи та процедура порушення справи про банкрутство.
196. Порядок ліквідації збанкрутілих підприємств України.
197. Поняття інвестицій.
198. Фактори, що впливають на обсяги інвестицій.
199. Класифікація інвестицій за об'єктами вкладень коштів, за характером участі в інвестуванні, за періодом інвестування, за формами власності інвестора, за регіональною ознакою.
200. Методи оцінки ефективності інвестицій.
201. Розрахунок приросту прибутку в результаті здійснення реальних інвестицій.
202. Основні організаційно-економічні фактори підвищення ефективності інвестицій.
203. Джерела інвестування.
204. Характеристика інноваційних процесів.
205. Основні групи нововведень.
206. Науково-технічний прогрес та інноваційна діяльність підприємства.
207. Інтенсивний і екстенсивний типи економічного зростання.
208. Науково-технічний прогрес, науково-технічна революція.
209. Основні напрями науково-технічного прогресу.
210. Система заходів державного регулювання науково-технічного прогресу.

8. Система оцінювання роботи студентів з дисципліни

Об'єктом оцінювання навчальних досягнень студентів є знання, уміння та навички, досвід творчої діяльності, емоційно-ціннісного ставлення до навколишньої дійсності.

Поточний контроль знань студентів протягом одного семестру включає оцінку за роботу на семінарських заняттях та самостійну роботу.

Критерії поточної оцінки знань студентів.

Усний виступ та виконання письмового завдання, тестування	Критерії оцінки
5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обгрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
3	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обгрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обгрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
1	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Модульний контроль знань студентів здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт або комп'ютерного тестування.

Критерії поточної модульної оцінки знань студентів.

Усний виступ та виконання письмового завдання, тестування	Критерії оцінки
9-10	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та

	додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
7-8	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
5-6	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
3-4	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
1-2	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Підсумковий модульний контроль знань студентів означає поступове накопичення балів від одного поточного модульного контролю до іншого в кінцевому рахунку отримання загального підсумкового балу.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Список рекомендованої літератури

Картка інформаційного забезпечення дисципліни

№ п/п	Бібліографічний опис джерела	Місце знаходження (основні бібліотеки міста та ін.)			
		ЧДУ ім.П.Моголи	Обласна наукова бібліотека ім.О.Гмирьова	Міська центральна бібліотека ім. М.Кропивницького	Інтернет, внутрішня мережа (адреса)
1. Основні джерела					
1	Бойчик І.М Економіка підприємства: підручник. / І.М.Бойчик. – К.: Кондор - Видавництво, 2016. – 378 с.	-	-	-	http://dspace.tn.edu.ua/bitstream
2	Кривицька О. Р. Економіка підприємства: навчальний посібник / О. Р. Кривицька. – Острог : Видавництво Національного університету “Острозька академія”, 2013. – 296 с.	-	-	-	http://lib.oa.edu.ua/files/funds/vudavnutstvo/Kryvytcka_ekonomika_pidpryemstv.pdf
4	Економіка підприємства: Підручник / За заг. та наук. ред. Г. О. Швиданенко. – [вид. 4-те, перероб. і доп.]. – К.: КНЕУ, 2009.-816 с.	20	1		
5	Горлачук В.В., Яненкова І.Г. Економіка підприємства: Навчально-методичний посібник. – Миколаїв: Видавництво ЧДУ ім. Петра Могили. 2010. – 300 с.	100	1	1	http://lib.chdu.edu.ua/index.php?m=2&b=294
6	Яненкова І.Г. Організаційно-управлінські ресурси інноваційного розвитку економіки: методологія та практика: монографія / Ірина Георгіївна Яненкова. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ імені Петра Могили, 2012. – 380с.: табл.,рис.	20			http://lib.chdu.edu.ua/index.php?m=9&b=58
7	Корпоративні структури в національній інноваційній системі України / За ред. д-ра екон. Наук Л.І. Федулової. – К.: вид-во УкрІНТЕІ, 2007. – 812с.	20	1		

10. Словник дисципліни.

Абсолютна матеріаломісткість	Абсолютная материалоемкость	Absolute material capacity
Абсолютний рівень якості	Абсолютный уровень качества	Absolute quality level
Автоматизація виробництва	Автоматизация производства	Automation of production
Авторське право	Авторское право	Copyright
Акордна оплата	Акордная оплата	Lump
Активи	Активы	Assets
Активи нематеріальні	Активы нематериальные	Intangible Assets
Акцизний збір	Акцизный сбор	Excise duty
Акція	Акция	Share
Акціонер	Акционер	Shareholder
Акціонерне товариство	Акционерное общество	Joint Stock Company
Амортизація основних фондів	Амортизация основных фондов	Depreciation of fixed assets
Асортимент продукції	Ассортимент продукции	The range of products
Асоціація	Ассоциация	Association
Аудит	Аудит	Auditing
Баланс	Баланс	Balance
Баланс робочого часу	Баланс рабочего времени	Balance of time
Балансова вартість	Балансовая стоимость	Carrying value
Балансовий прибуток	Балансовая прибыль	Net profit
Банки	Банки	Banks
Банкрутство	Банкротство	Bankruptcy
Бізнес	Бизнес	Business
Біржа	Биржа	Market
Брак виробничий	Брак производства	Production mistake
Виробнича потужність	Производственная мощность	Production capacity
Виробнича програма	Производственная программа	Production Program
Виробничі запаси	Производственные запасы	Industrial stocks
Виробіток	Выработок	Workings
Витрати майбутніх періодів	Затраты будущих периодов	The cost of future periods
Валова продукція	Валовая продукция	Gross output
Валовий прибуток	Валовая прибыль	Gross profit
Валовий дохід	Валовой доход	Gross income
Відрядна оплата праці	Сдельная оплата труда	Piecework pay labor
Відпрацьований час	Отработанное время	Spent time
Відновна вартість основних фондів	Восстановительная стоимость основных фондов	Replacement value of fixed assets
Відходи виробництва	Отходы производства	Waste production
Вибуття основних фондів	Выбытие основных фондов	Disposal of fixed assets
Виробничі запаси	Производственные запасы	Industrial stocks
Виробництво	Производство	Manufacturing
Виробничий цикл	Производственный цикл	The production cycle
Виробничі ресурси	Производственные ресурсы	Production Resources
Виробнича система	Производительная система	Productive System
Виробничі фонди	Производственные фонды	Industrial Funds
Виробнича структура	Производственная структура	The product structure
Виручка	Выручка	Revenues
Виробнича потужність	Производительная мощность	Productive capacity
Витрати обігу	Затраты оборота	Traffic Costs
Виробничий процес	Производственный процесс	The production process
Витрати виробництва	Затраты производства	The cost of production

Гуртові ціни	Оптовые цены	Wholesale prices
Державна власність	Государственная собственность	Public ownership
Диверсифікація	Диверсификация	Diversification
Джерела фінансування	Источники финансирования	Sources of funding
Довгострокові пасиви	Долгосрочные пассивы	Long-term liabilities
Довгострокові активи	Долгосрочные активы	Long-term assets
Додаткова оплата праці	Дополнительная оплата труда	Additional Pay
Допоміжне виробництво	Вспомогательное производство	Support Production
Доходи	Доходы	Revenues
Економіка	Экономика	Economy
Економіка підприємства	Экономика предприятия	Economy of the enterprise
Економічна ефективність	Экономическая эффективность	Economic Efficiency
Економічний аналіз	Экономический анализ	Economic analysis
Економія ресурсів	Экономия ресурсов	Saving Resources
Електрообзробеність праці	Электрооборуженность труда	Electrical Capacity of Labor
Елементи витрат на виробництво	Элементы затрат на производство	Elements of the cost of production
Ергономіка	Эргономика	Ergonomy
Ефективність	Эффективность	Effectiveness
Енергетичний баланс	Энергетический баланс	Energy Balance
Ефективність виробництва	Эффективность производства	Production efficiency
Життєвий цикл підприємства	Жизненный цикл предприятия	The life cycle of an enterprise
Заробітна платня	Заработная плата	Wages
Засоби основні	Средства основные	Core sources
Збитки	Убытки	Losses
Зношення основних фондів	Износ основных фондов	Depreciation of fixed assets
Зовнішнє фінансування	Внешнее финансирование	External financing
Інвестиції	Инвестиции	Investments
Інвестор	Инвестор	Investor
Інвестування	Инвестирование	Investing
Інвестиційна привабливість	Инвестиционная привлекательность	Investment attractiveness
Інструментальне господарство	Инструментальное хозяйство	Tool Management
Кадри підприємства	Кадры предприятия	Staff of the company
Капітал акціонерний	Капитал акционерный	Capital stock
Капітальні вкладення	Капитальные вложения	Capital investments
Кваліфікація	Квалификация	Qualification
Коефіцієнт автономії	Коэффициент автономии	The index of autonomy
Коефіцієнт змінності	Коэффициент сменности	Ratio shift index
Коефіцієнт оборотності оборотних засобів	Коэффициент оборотности оборотных средств	Factor of liquidity of the Capital Fund
Конвеєр	Конвейер	Conveyor
Конкуренція	Конкуренция	Competition
Консорціум	Консорциум	Consortium
Конструкторська підготовка	Конструкторская подготовка	Construction training
Концерн	Концерн	Concern
Кон'юнктура ринку	Конъюнктура рынка	The market structure
Корпорація	Корпорация	Corporation
Курс акцій	Курс акций	Exchange rate
Лізинг	Лизинг	Leasing
Ліквідаційна вартість основних фондів	Ликвидационная стоимость основных фондов	Liquidation value of fixed assets
Ліквідність	Ликвидность	Liquidity
Ліцензія	Лицензия	License

Логістика	Логистика	Logistics
Мале підприємство	Малое предприятие	Small business
Масове виробництво	Массовое производство	Mass production
Матеріаломісткість	Материалоемкость	Material capacity
Майно	Имущество	Assets
Моральний знос	Моральный износ	Obsolescence
Накладні витрати	Накладные расходы	Overhead expenditures
Наукова організація праці	Научная организация труда	Academic Labor
Науково-технічний прогрес	Научно-технический прогресс	Scientific-technological progress
Незавершене виробництво	Незавершенное производство	Unfinished production
Невиробничі фонди	Непроизводительные фонды	Unproductive funds
Неплатоспроможність	Неплатежеспособность	Insolvency
Номінальна заробітна плата	Номинальная заработная плата	Nominal wages
Норма амортизації	Норма амортизации	Depreciation
Норма виробітку	Норма выработки	Standard
Норма витрат	Норма затрат	Standard cost
Норма прибутку	Норма прибыли	Return
«Ноу-хау»	«Ноу-хау»	«Know-how»
Облігація	Облигация	A bond
Оборотні активи	Оборотные активы	Current assets
Оборотні фонди	Оборотные фонды	Revolving funds
Одиничне виробництво	Единое производство	Single production
Оклад посадовий	Оклад должностной	Salary job
Організація виробництва	Организация производства	Production Organization
Оренда	Аренда	Rent
Основні фонди(засоби)	Основные фонды (средства)	Fixed assets (funds)
Оперативно-виробниче планування	Оперативно-производственное планирование	The Intelligence and production planning
Основні матеріали	Основные материалы	Basic Materials
Партія деталей	Партия деталей	Range of details
Пасиви стійкі	Пассивы устойчивые	Liabilities stable
Підприємство	Предпринимательство	Entrepreneurship
Підряд	Подряд	Contracting
Питомі затрати	Удельные затраты	Unit costs
Платоспроможність	Платежеспособность	Solvency
Погодинна оплата праці	Почасовая оплата труда	Hourly wages
Податки	Налоги	Taxes
Позавиробничі витрати	Внепроизводственные затраты	Off costs
Показник поточної ліквідності	Показатель текущей ликвидности	The rate of current liquidity
Поточна лінія	Поточная линия	Production line
Постійні витрати	Постоянные затраты	Ongoing costs
Поточне виробництво	Поточное производство	Current Production
Прибуток	Прибыль	Profit
Прискорена амортизація	Ускоренная амортизация	Accelerated depreciation
Продуктивність праці	Производительность труда	Labor productivity
Промислово-виробничий персонал	Промышленно-производительный персонал	Industry and productive staff
Прямі виробничі витрати	Прямые производственные затраты	Direct production costs
Реальна заробітна плата	Реальная заработная плата	Real wages
Резервний фонд	Резервный фонд	Contingency Fund
Реконструкція	Реконструкция	Reconstruction
Ремонт	Ремонт	Repair

Ремонтне господарство	Ремонтное хозяйство	Insurance industry
Рентабельність	Рентабельность	Profitability
Рентабельність продукції	Рентабельность продукции	Cost of production
Рентабельність капіталу	Рентабельность капитала	Return on capital
Рівень продуктивності праці	Уровень производительности труда	The level of labor productivity
Робоче місце	Рабочее место	Workplace
Роздрібні ціни	Розничные цены	Retail prices
Санация	Санация	Renovation
Серійне виробництво	Серийное производство	Serial production
Службовець	Служащий	Employee
Сертифікація	Сертификация	Certification
Собівартість продукції	Себестоимость продукции	Cost of production
Спеціалізація	Специализация	Specialization
Спеціальність	Специальность	Specialty
Стаття калькуляції	Статья калькуляции	Article costing
Стратегія	Стратегия	Strategy
Тарифна система	Тарифная система	Tariff System
Тарифна ставка	Тарифная ставка	Tariff rate
Тарифний коефіцієнт	Тарифный коэффициент	Tariff index
Тарифно-кваліфікаційний довідник	Тарифно-квалификационный справочник	Tariff and qualifying Guide
Технологічна підготовка	Технологическая подготовка	Technological training
Товар	Товар	Product
Трудові ресурси	Трудовые ресурсы	Manpower
Управління підприємством	Управление предприятием	Enterprise Management
Фізичний знос	Физический износ	The physical wear
Фінансовий план	Финансовый план	Financial Plan
Фінансові інвестиції	Финансовые инвестиции	Financial investment
Фінансові ресурси	Финансовые ресурсы	Financial resources
Фірма	Фирма	Firm
Фонд	Фонд	Fund
Фонди обігу	Фонды оборотные	Working Capital Fund
Фондовіддача	Фондоотдача	Capital
Фондомісткість	Фондоёмкость	Capital Capacity
Ціна	Цена	Price
Ціноутворення	Ценообразование	Pricing
Холдинг	Холдинг	Holding
Час виробництва	Время производства	Time Production
Чистий прибуток	Чистая прибыль	Net profit
Якість продукції	Качество продукции	Quality products